

Antagning som docent vid Fakulteten för ekonomi, natur- och teknikvetenskap

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: 2025/05947

Beslutsfattare: Fakultetsnämnden för ekonomi, natur- och teknikvetenskap

Fastställda: 2016-06-14

Senast ändrade: 2025-12-04

Dokumentansvarig: Fakultetskansliet

Innehåll

1 Allmänt om docentur	3
1.1 Ansökan och beslut.....	3
1.2 Nyttå	3
1.3 Ämne för docentur	3
1.4 Docentur vid annat lärosäte	4
1.5 Externa sökande	4
2 Vetenskaplig skicklighet	4
2.1 Progression.....	4
2.3 Kvalitet i vetenskaplig produktion.....	4
2.4 Utvecklad självständighet.....	5
2.5 Forskningsetik.....	5
3 Forskningskommunikation	5
4 Pedagogisk kompetens	5
5 Sakkunnigbedömning	6
Ikrafttrådande	6
Bilaga, Docenturföreläsning	7

1 Allmänt om docentur

Docentur är en kompetenstitel som innebär att innehavaren besitter en betydligt högre vetenskaplig skicklighet än vad som krävs för doktorsexamen och har visat självständig forskningsförmåga och pedagogisk kompetens.

Den som har blivit utnämnd till docent förväntas åta sig uppdrag som handledare av forskarstuderande, opponenter och ledamöter i betygsnämnd vid disputation och andra sakkunniguppdrag, liksom att aktivt ta ansvar för och vara drivande i forskningsmiljön. Docenter anställda vid universitetet förväntas också ställa sig till förfogande för olika typer av uppdrag inom organisationen, till exempel i beredande och beslutande organ.

Rektor har angivit följande huvudprinciper för antagning av docenter¹:

- För att anta en forskare som docent ska det bedömas vara till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.
- Docent antas normalt i huvudområde och/eller ämne för utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.
- Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorsexamen.
- Respektive fakultetsnämnd fastställer riktlinjer med kriterier för vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens samt eventuella övriga krav för att bli antagen som docent.

1.1 Ansökan och beslut

Ansökan om att bli antagen som docent görs enligt särskild instruktion². Beslut i docenturärenden fattas i olika steg av lärarförslagskommittén, lärarförslagskommitténs ordförande och fakultetsnämnden, i enlighet med fakultetsnämndernas delegationer.

1.2 Nytt

Lärarförslagskommittén gör, utifrån ett yttrande från ämnesansvarig, en bedömning av om eventuell antagning som docent är till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.

1.3 Ämne för docentur

Docenter antas i normalfallet i ett inrättat huvudområde/forskarutbildningsämne vid Örebro universitet. Om lärarförslagskommittén gör bedömningen att det finns särskilda skäl kan docenter antas i annat än ett sådant ämne, till exempel i ett ämne som är ett forskarutbildningsämne vid annat svenskt lärosäte eller när fakulteten avser att bygga upp en kompetens inom området för att kunna etablera det som huvudområde/forskarutbildningsämne eller om ämnet är av gränsöverskridande natur.

¹ Huvudprinciper för antagning av docenter, meriterade lärare och excellenta lärare, riktlinjer, ORU 2025/01550.

² Ansökningsformulär finns på fakultetens webbsida om docentur på www.oru.se.

1.4 Docentur vid annat lärosäte

Den som har antagits som docent vid annat lärosäte i Sverige och anställs vid Örebro universitet behöver inte ansöka om överflyttning, då denna docentur har full validitet även vid Örebro universitet.

Den som är anställd vid Örebro universitet och som antagits som docent vid ett lärosäte i ett annat nordiskt land ska ansöka om docentur. Lärarförslagskommittén bedömer utifrån ansökan samt det andra lärosätets riktlinjer och process för docentur huruvida det är uppenbart att den sökande uppfyller kriterierna för docentur vid Örebro universitet och om en sakkunnigbedömning därmed är obehövlig. I annat fall behandlas ansökan på vanligt sätt.

1.5 Externa sökande

Även externa sökande kan antas som docenter vid Örebro universitet. Externa sökande ska uppfylla samma krav som övriga sökande med undantag för kravet på att ha genomgått 10 veckors behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning. Dock kvarstår kravet på att ha genomgått kursen Forskarhandledarutbildning eller motsvarande utbildning.

2 Vetenskaplig skicklighet

Den sökande ska kunna redovisa en klart högre vetenskaplig skicklighet och forskningsförmåga än vad som krävs för doktorsexamen.

2.1 Progression

För docentur krävs att den sökande uppvisar en vetenskaplig progression, där den vetenskapliga produktionen ska uppvisa tillräckligt vetenskapligt djup och ämnesbredd samt originalitet. Den sökande ska genom sin vetenskapliga produktion ha lämnat väsentligt forskningsbidrag till ämnesområdet och ha bidragit till den internationella forskningen.

2.3 Kvalitet i vetenskaplig produktion

Den vetenskapliga produktionen ska i normalfallet motsvara minst ytterligare en doktorsavhandling av hög kvalitet och ha dokumenterats genom arbeten som är publicerade eller accepterade för publicering i högkvalitativa välrenommerade internationella vetenskapliga publiceringskanaler med peer review-system och arkiv för långsiktigt bevarande.

Vid bedömningen kan hänsyn dock tas till ämnens olika publiceringstraditioner och publiceringskraven kan anpassas till varje ämnes publiceringspraxis. Ämnesansvarig ska särskilt yttra sig om kvaliteten på den sökandes vetenskapliga produktion i relation till ämnets/forskningsinriktningens publiceringstradition.

Antal författare och omfattningen av den sökandes bidrag till publikationerna ska vägas in i bedömningen. Ett högt antal publikationer kan inte kompensera låg kvalitet, men en excellent kvalitet kan kompensera för färre antal publiceringar. De återopade

publikationerna ska inte innehålla omfattande överlapp, vilket även gäller åberopade publikationer i relation till doktorsavhandlingen.

2.4 Utvecklad självständighet

Den sökande ska efter doktorsexamen ha utvecklat sin självständighet som forskare. Med självständighet avses här förmåga att driva en egen forskningslinje som signifikant vidareutvecklar avhandlingens tema eller ger signifikanta bidrag i en ny riktning. Denna självständighet bör visas genom publicering utan tidigare handledare som medförfattare. Självständigheten kan också visas genom att ha erhållit externa forskningsmedel som huvudsökande eller på annat specifikt sätt som visar att den sökande ytterligare har utvecklat sin självständighet efter doktorsexamen.

2.5 Forskningsetik

Samtliga sökande ska ha genomgått av fakultetsnämnden beslutad obligatorisk etikkurs för forskare.

3 Forskningskommunikation

Den sökande ska ha god förmåga att förmedla kunskap och vetenskapliga resultat till en bredare publik som inte är experter på forskningsområdet. Denna förmåga ska visas i en docenturföreläsning på ett tema relaterat till den egna forskningen efter ett positivt sakkunnigutlåtande. Vid beslut om att genomföra en föreläsning åligger det berörd ämnesansvarig att arrangera denna i enlighet med bilaga.

4 Pedagogisk kompetens

Docentur bygger på en helhetsbedömning där både vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens ingår. Den vetenskapliga skickligheten är avgörande, men en dokumenterad pedagogisk kompetens är också en förutsättning.

För docentur krävs att den sökande har:

- genomgått 10 veckors behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande utbildning, eller bedöms ha motsvarande kompetens.
- undervisningsmeriter som normalt ska omfatta minst 440 klocktimmar inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå och/eller forskarnivå, varav högst 40 timmar får bestå av handledning. Den sökande bör ha erfarenhet av olika undervisningsformer, till exempel föreläsningar, seminarier, handledning etcetera. Den sökandes erfarenhet ska styrkas med yttrande från enhetschef.
- genomgått kursen Forskarhandledarutbildning eller motsvarande utbildning.

5 Sakkunnigbedömning

Den sökandes vetenskapliga skicklighet ska bedömas av minst en extern sakkunnig. Den som utses till sakkunnig ska vara professor (om inte särskilda skäl föreligger) och får varken vara anställd vid eller affilierad till Örebro universitet.

I normalfallet ska sakkunnig vara verksam i Sverige. En person verksam utanför Sverige kan dock utses om det finns särskilda skäl, men ska då vara väl förtrogen med vad som förutsätts för utnämning till docent i Sverige. Normalt ska sakkunnig inte tidigare ha bedömt den sökande i andra sammanhang eller vara jävig på andra sätt. Ämnesansvarig ska lämna en särskild motivering om den som föreslås som sakkunnig tidigare har varit sakkunnig för den sökande, alternativt opponent eller ledamot i betygsnämnd vid den sökandes disputation.

Ikraftträdande

Riktlinjerna träder i kraft den 1 januari 2026. Ansökningar som inkommit till registrator innan detta datum prövas enligt tidigare riktlinjer.

Bilaga, Docenturföreläsning

1. Lärarförslagskommittén uppdrar åt ämnesansvarig att föreslå ämne och datum för docenturföreläsning. Föreläsningen förväntas vara cirka 45 min lång och vara en öppen populärvetenskaplig presentation på ett tema relaterat till den egna forskningen. Föreläsningen ska hållas på svenska eller engelska. Den sökande ska visa sin förmåga att på ett tydligt sätt förmedla relevant information.
 2. Lärarförslagskommittén utser en interdisciplinär bedömaregrupp bestående av tre ledamöter/suppleanter ur kommittén. Inom bedömaregruppen utses en ordförande.
 3. Ämnesansvarig bokar datum och lokal för föreläsningen i samråd med bedömaregruppen och bjuder in till föreläsningen.
 4. Direkt efter föreläsningen sammanträder bedömaregruppen. Sammanträdet hålls i två delar. Den första delen avser inhämtande av information från ämnesansvarig. Den andra delen består av bedömaregruppens enskilda överläggningar och beslut om docenturföreläsningen är godkänd eller underkänd. Ämnesansvarig har närvaro- och yttranderätt under den första delen av sammanträdet.
 5. Bedömaregruppen kan närvara vid föreläsningen på plats eller digitalt. Beslut om godkänd docenturföreläsning kräver stöd av minst två ledamöter.
- Justerat protokoll lämnas till Fakultetskansliet.
6. I bedömningen ingår följande kriterier:
 - Sökanden visar förmåga att göra innehållet tillgängligt för en tvärvetenskaplig publik.
 - Presentationen kännetecknas av ett kommunikativt engagemang.
 - Presentationen disponeras på ett balanserat och effektivt sätt.
 7. Vid eventuell underkänd docenturföreläsning prövas den sökandes möjlighet att ge ny föreläsning i varje enskilt fall av Lärarförslagskommittén.